

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4To/30/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816010548
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Zeleňáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8816010548.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.02.2018 v trestnej veci proti obžalovanému C. L. pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/144/2016 zo dňa 20.06.2017, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obž. C. L..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uznal obž. C. L. vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

- dňa XX.X.XXXX v čase okolo 10.00 hod. s úmyslom niečo odcudziť a následne speňažiť vošiel na súvisle oplotený pozemok rodinného domu na ul. V. č. XXXX vo X. nad Z. a to tak, že v zadnej časti pozemku od koľajovej trate železnice rukami rozťahal spodnú časť pletiva tvoriaceho oplotenie, cez ktorú sa podlezením dostal na pozemok, odkiaľ odcudzil kovový valec na zhutňovanie zeminy, ktorý v ten istý deň predal do zberne surovín na ul. Z. vo X. nad Z., čím takto spôsobil poškodeniu Y. T., nar. XX. XX. XXXX škodu odcudzením kovového valca v sume 80 eur a poškodením pletiva škodu v sume 20 eur.

Za to mu uložil podľa § 194 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu uložil povinnosť nahradiť poškodeniu Y. T., nar. XX.X.XXXX, bytom X. nad Z., V. XXXX škodu v sume 20 eur.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní podal obžalovaný odvolanie a v dodatočne predložených písomných dôvodoch, prostredníctvom svojho obhajcu, uviedol, že odvolanie podal len proti výroku o treste, k spáchaniu trestného činu sa priznal a jeho spáchanie oľutoval, pričom v čase spáchania skutku nebol v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a jeho konaním vznikla škoda len v celkovej výške 20,- eur, ktorá je podľa jeho názoru vo výraznom nepomere k výške uloženého trestu. Obžalovaný dodal, že so svojou tehotnou družkou žije v rómskej osade, starajú sa o dve deti, celá jeho rodina je odkázaná na neho, jeho príjem pochádza z príležitostných prác, pochádza zo sociálnej vrstvy, v rámci ktorej je problematické uplatniť sa na trhu práce, s družkou žili na pokraji chudoby, ich príjmy ťažko postačovali na úhradu nevyhnutných výdavkov spojených s výživou a zabezpečením potrieb maloletých detí a trestný čin spáchal aj z dôvodu zabezpečenia financií pre potreby maloletých

detí. S poukazom na to, že jeho sociálna situácia je veľmi komplikovaná navrhol, aby mu bol uložený trest miernejší, nespojený s výkonom trestu odňatia slobody.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a v prejednávanej veci navyše, keďže obžalovaný urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a bol poučený podľa § 257 ods. 5 Tr. por., len pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Vzhľadom na to, že krajský súd v danom prípade nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., preskúmaval len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste a po takomto preskúmaní dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plynie z neho, že prihliadal najmä na jednotlivé hľadiská ukladania trestov vyplývajúce z ust. § 34 ods. 4 Tr. zák., ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Súd prvého stupňa správne zistil, že obžalovaný opakovane v minulosti páchal trestné činy, čo vyplynulo z odpisu registra trestov, v ktorom má od roku 2014 spolu 11 záznamov. V piatich prípadoch sa síce na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený, fikcia neodsúdenia však z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného nebráni záveru, že už v týchto prípadoch obžalovaný spáchaním trestnej činnosti prejavil náchylnosť na porušovanie záujmov chránených Trestným zákonom. Ďalším spôsobom svojho života však obžalovaný nepotvrdil, že by prestal páchať trestnú činnosť, pretože mimo iného aj za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 1T/203/2006 zo dňa 14.09.2006 na trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu pre mladistvých, ktorý výrok o treste bol zrušený trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 10T/20/2006 zo dňa 05.01.2007, ktorým mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Aj tento výrok o treste bol zrušený a v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 10T/75/2007 mu v rámci ukladania súhrnného trestu za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. bol dňa 29.03.2007 uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, z ktorého bol dňa 09.04.2008 podmienene prepustený s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 3 rokov, v ktorej sa však odsúdený neosvedčil, a dňa 19.04.2010 mu bol nariadený výkon zvyšku trestu odňatia slobody, ktorý vykonal dňa 22.05.2013. Okrem toho bol obžalovaný odsúdený aj trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 12T/37/2009 zo dňa 23.07.2009 za prečin podieľníctva podľa § 231 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, ktorý vykonal dňa 09.10.2012, s tým, že ho vykonával najprv v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a od 17.10.2011 v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Napriek výkonu vyššie uvedených trestov odňatia slobody bol obžalovaný odsúdený znova za spáchanie majetkovej trestnej činnosti, a to trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/74/2015 zo dňa 23.04.2015; právoplatným dňa 25.11.2015, za pokus podľa § 14 Tr. zák. prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorého výrok o treste bol zrušený trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 13T/11/2015 zo dňa 03.12.2015, ktorým bol odvolateľ odsúdený za prečin krádeže podľa §212 ods. 2 písm a/ Tr. zák. formou spolupáchatel'stva podľa §20 Tr. zák. a formou spolupáchatel'stva podľa § 20 Tr. zák. za obdobný trestný čin ako v prejednávanej veci, teda prečin porušovania domovej slobody podľa §194 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody nepodmienene na 7 mesiacov 15 dní so zaradením pre jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia, ktorý vykonal dňa 22.12.2015.

Obžalovanému teda priťažovalo, že za trestný čin už bol odsúdený (§ 37 písm. m/ Tr. zák.) a poľahčovalo mu, že sa k spáchaniu žalovaného trestného činu priznal a jeho spáchanie oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zák.). U obžalovaného bol teda správne konštatovaný vyrovnaný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Súd prvého stupňa správne vzal pri ukladaní trestu do úvahy aj pomery obžalovaného, jeho pozitívne vyhlásenia o snahe viesť riadny život a starať sa o svoju rodinu a správne prihliadal aj na skutočnosť, že obžalovaný mal už po vykonaní trestu v decembri 2015 možnosť prekonávať svoju komplikovanú sociálnu situáciu a venovať sa svojej rodine, no namiesto toho sa už v júli 2016 dopustil prejednávanej trestnej činnosti a vo februári 2016 priestupku proti verejnému poriadku, kde bol postihnutý blokovou pokutou.

Z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného jeho pomerov a prognózy jeho nápravy nie je možné prehliadnuť skutočnosť, že obžalovaný sa žalovanej trestnej činnosti dopustil ani nie rok po výkone predchádzajúceho trestu odňatia slobody, a že aj výpis z ústrednej evidencie priestupkov a odpis registra priestupkov potvrdzoval, že od roku 2013 do 2016 má 9 záznamov o spáchaní priestupkov proti verejnému poriadku a proti občianskemu spolunažívaniu, za ktoré bol postihnutý pokutami vo výške od 10,- eur do 50,- eur, pričom naposledy bol postihnutý za priestupok proti verejnému poriadku a za znečistenie verejného priestranstva dňa 08.02.2016 mu bola uložená blokovaná pokuta vo výške 10,- eur, ktorú na mieste ale nezaplatil. Správa Obce X. k pomerom a správaniu sa obžalovaného uvádza, že žije s družkou, s ktorou vychováva dve deti, je nezamestnaný, poberá dávku v hmotnej núdzi, často sa však dopúšťa drobných krádeží, hoci nebol prejednaný komisiou verejného poriadku. Z uvedeného je potom zrejmé, že obžalovaný má ľahostajný prístup k dodržiavaniu všeobecne záväzných a všeobecne akceptovaných pravidiel správania sa a nedokáže sa poučiť ani z opakovane ukladaných pokút, podmienčne odložených trestov odňatia slobody a opakovaného výkonu trestov odňatia slobody, čo navyše svedčí o nepriaznivej prognóze jeho nápravy.

Aj podľa názoru krajského súdu, uvedené skutočnosti potom vylučovali, že by účel trestu mohol byť v prípade obžalovaného dosiahnutý trestom nespojeným s odňatím slobody, a to aj napriek tomu, že výška škody na poškodenom pletive bola len 20,- eur. Obžalovaný dostal v minulosti niekoľko príležitostí, aby upustil od páchania trestnej činnosti, aby si sám vytvoril podmienky a riadne sa venoval svojej rodine bez toho, aby mu hrozili sankcie za spáchanie trestnej činnosti. Pokiaľ v podanom odvolaní poukazoval, že trestnú činnosť spáchal aj preto, aby zabezpečil prostriedky pre svoje deti, také dôvody nemožno považovať za ospravedlňujúce. Účelom trestu je predovšetkým dosiahnuť, aby páchatel po jeho výkone viedol riadny život, teda žil tak, aby neporušoval práva a oprávnené záujmy iných osôb, vrátane práva na ochranu majetku týchto osôb. Pokiaľ za cenu uprednostnenia vlastných záujmov, vrátane záujmov členov vlastnej rodiny poruší či ohrozí záujmy chránené Trestným zákonom, musí počítat s trestom. Pokiaľ obžalovaný uvádza, že pochádza zo sociálnej vrstvy, v rámci ktorej je problematické uplatniť sa na trhu práce, tomu možno oponovať, pretože aj obyvatelia rómskych osád majú prístup k informáciám o voľných pracovných miestach a v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky im nie sú kladené žiadne prekážky uchádzať sa o uplatnenie na pracovnom trhu. Samozrejme, rovnako ako aj u ostatných obyvateľov krajiny, bez vlastnej aktivity obč. C. L. je skutočne problematické, aby si našiel pracovné uplatnenie. Treba pritom jednoznačne povedať, že zlá finančná situácia, ťažkosti s nájdením práce, nemôžu spáchanie trestného činu ospravedlniť, pretože v ťaživej sociálnej situácii žije množstvo ľudí, napriek tomu trestnú činnosť nepáchajú a z tohto dôvodu nemôže ani byť okolnosťou, ktorá by mohla odôvodňovať výrazné úľavy pri ukladaní trestu. Navyše v osobe obžalovaného ide o človeka, ktorý podľa obsahu spisu nemá zdravotné obmedzenia zásadného charakteru, so svojimi deťmi a družkou žije v spoločnej domácnosti, a preto sa môže o prácu uchádzať aj v iných regiónoch Slovenska, či v zahraničí.

Vyššie uvedené vo svojom súhrne potom naznačuje, že nie zlá finančná situácia donútila obžalovaného k žalovanému konaniu, ale nechota dodržiavať stanovené pravidlá a neschopnosť poučiť sa z už skôr uložených sankcií nespojených s odňatím slobody.

Práve táto neschopnosť obžalovaného poučiť sa z iných už uložených trestov vylučovala ukladanie iných alternatívnych trestov napr. trestu povinnej práce, lebo pre takýto postup musí byť splnený základný predpoklad, že takýto trest bude postačujúci tak na nápravu obžalovaného ako aj ochranu spoločnosti,

no vyššie uvedené skutočnosti tomuto záveru nenasvedčujú. Dosiahnutie účelu trestu má pritom pre spoločnosť vyššiu prioritu ako otázka záťaže spojenej s nákladmi na výkon trestu.

Krajský súd musí dodať, že recidíva trestnej činnosti obžalovaného bola v tomto prípade o to závažnejšia, že obžalovaný prejednaným skutkom spáchal druhovo rovnaký prečin ako prečin, za ktorý vykonal uložený trest odňatia slobody dňa 22.12.2015. Treba dodať, že aj keď špeciálna recidíva obžalovaného vyžadovala ukladanie trestu odňatia slobody skôr v hornej polovici trestnej sadzby, okresný súd zohľadnil pri ukladaní trestu pomery obžalovaného a dospel k záveru, že tomuto možno ukladať trest odňatia slobody ešte v prvej polovici trestnej sadzby, pritom aj krajský súd považuje takýto postup za v zásade správny.

Majúc na zreteli potom vyššie uvedené zásady pre ukladanie trestu a vyššie rozvedené okolností, za ktorých bol žalovaný trestný čin spáchaný, a ktoré charakterizujú pomery obžalovaného, jeho osobu a možnosti jeho nápravy, ako aj účel trestu vyplývajúci z ust. § 34 ods. 1 Tr. zák., ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným spočívajúca v tom, že sa mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a okolnosť, aby uložený trest súčasne iných odradil od páchania trestných činov a zároveň vyjadroval morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou, dospel aj krajský súd k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov je trestom primeraným na nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti.

Pretože aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o spôsobe výkonu trestu odňatia slobody bolo správne a zodpovedalo podmienkam vyžadovaným v ustanovení § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., na základe vyššie uvedených dôvodov potom krajský súd odvolanie obžalovaného ako nedôvodné postupom podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.